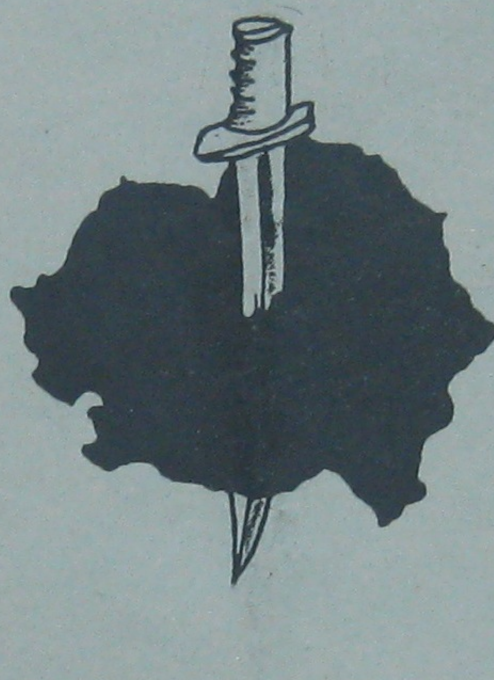
Romeno Romeno

însemnări

Public. Lunara PE DRUMUL ROMÂNISMULUI Director: Radu Gheuca

No. 2 — DECEMBRIE 1951
BUENOS AIRES

insemnări Nº 2 — DECEMBRE 1952

Nasterea Domnului

Pentru a 1951 oară creștinii din toată lumea sărbătoresc nașterea Domnului. Pace, bună invoire și dragoste, aceste este mesajul lui Christ. Prăznuirea lui anuală, deși petrecută cu toată pompa, în bună parte păgână, a pomului încărcat de daruri, a lui Moș Crăciun și a inveselirii obștești, nu este îndeajuns pentru a încreștina pe necredincioși și a reîncreștina pe c r e s t i n i. De sfânta moștenire a născutului în Betleem ne-am arătat puțin vrednici. După două mii de ani de viață creștină care și unde sunt progresele păcii, ale bunei învoiri și ale dragostei între oameni?

Stim, împreună cu creștinii de pretutindeni, că adevărata cale spre pace este calea dragostei. Dușmanul dragostei, materialismul fără Dumnezeu, materialismul ce ne ucide neamul în câmpurile de exterminare, trebuie răpus. Si în răpunerea lui ne vom bucura de toată binecuvântarea lui Dumnezeu Dar nu este suficient pentru a-l stârpi din suflete. Falsului idol de falsă dreptate, pe care în mințle atâtor rătăliți l-a ridicat, trebuie să-i substituim pe Dumnezeul adevăratei dreptăți, care este bună învoire și dragoste. Să ne apropiem din nou, smeriți, de către Cel pe care l-am uitat!

Sub tropicul Capricornului Crăciunul cade în toiul verii. Căldura, belșugul, bunul trai de care ne bucurăm noi, cei din emisferul sudic, ne fac să apară cu atât mai nemiloasă mizeria celor rămași acasă. La suferințele lor nenumărate și constante se adaugă astăzi, de ziua Domnului, durereà creștină de a nu-l putea prăznui nașterea. A dispărut pomul de Crăciun trimis în Rusia, să încălzească mâinile însângerate ale călăilor. Au dispărut darurile ce odinioară-l împodobeau, confiscate de sbirii regimului și absorbite în interminabilul torent de bunuri care curge către Rusia, secătuindu-ne Tara ca să îmbuibe canalia cotropitoare. Au amuțit și colindele, interzise de bezbojnicii din fruntea Statului penitenciar și înlocuite de cupletele pornografice ale compozitorului oficial, tovarășul Mendelsohn, răgite în abureală de vodcă.

Crăciunul celor de-acasă se va petrece, ca și Crăciunul nostru, în suflete. Infrățite peste miile de kilometri, gândurile noastre se vor întâlni și împreună, vom împărtăși durerea chinurilor celor din Tară și tristețea neajutorării exilaților. După cum vom împărtăși, neclintită și în fiecare zi mai puternică, nădejdea regăsirii în pace, bună învoire și dragoste.

Calea Intâlnirei

CU drept cuvânt este privit fără simpatie și fără consideratie individul c a r e, pentru propia-i bună stare — fie in dorinta de a preveni un pericol fie în cea de a-și asigura un interes — își leapădă credința și se transformă in detractorul coreligionarilor de eri.

In timpul Inchiziției, cei mai nemilosi persecutori ai necredinciosilor au fost tocmai noulii convertiti la creștinism. Din sinceritate sau din dorul de a dovedi printr'un exces de zel, fervoarea adusă-acolo unde fiind noui veniți puteau fi priviti cu oarecari rezerve, impresia pe care o lasă nu le este favorabilă. Fenomenul e vechi dar se repetă in toate timpurile, fiind grefat

pe egoismul omenesc. Elementele de elită însă, caracterele împlinite, generoase și structurate pe concepte care depăsesc interesul material și micimile cotidianului, sau vanitatea gloriolelor, nu cad in asemenea contradicții.

Evident, se pot vedea convertiri sincere si in oameni ajunși la-o elevare superioara de autorealizare, dar măsura acestora și stilul manifestării lor, după revelația produsă, se exteriorizează de o maniera inconfundibilă, neoferind niciodată nota degradantă care insoțește pe renegat.

Fidelitatea unei credințe și conservarea ei integră, rezistând compromisurilor, privațiunilor si constrângerilor adverse, nu implică câtuși de puțin intoleranta și nici pietrificarea gândirii. Fără a tranzacționa cu esența principiilor care formează coordonatele unei credințe sau unei ideologii se poate-si adesea se impune — pentru insasi revigorizarea ei, să se tină cont de evoluția generală a gândirii și de factorii exteriori determinanți ai epoci.

Am citat intâmplător Inchiziția.

Poate cineva afirma că atitudinea creștină e in contradictie cu ea insăși sau că erarhii de azi ai Bisricii sunt renegati dacă au renuntat la practica inchizitiei sau dacă noțiunea de schismatic nu mai are pentru un catolic de azi sensul integral pe care il avea in secolul al 17-lea? Pe cât de lăudabilă este consecventa intr'un crez, pe atât poate fi de nocivă indărătnicia de a refuza orice concesie evolutiei inconjurătoare, crampονarea rigidă pe detalii care nu sunt substantiale crezului profesat și care-i pot da o coloratură anacronică.

Ne-a inspirat reflectiile de mai sus atitudinea excesiv de sectară a unora din bonzii asa zisei "democrații românești". Cunoscând-o prea bine in forma in care a fost practicată până in 1940, apărarea ei „a outrance" și in block, fără discriminări sau retractări ni se pare absurdă. Iar intrasigeța numiților bonzi in a admite binefacerea acelui suflu de innoire menit să salveze ce e bun si esential, cu ieftenul pret al extirpării unor racile dăunătoare esenței, oscileaza intre patimă si stupiditate.

Incleștarea lor in tristul trecut apropiat, nu are semnificatia virtuții consecventei, ci a trăirei in afara timpului sau a predominării egoismului de castă clădită pe interese materiale.

Fără a fi in contradicție cu substanta principiilor noastre, noi am facut concesiuni, ne-am insușit ceeace consideram că este, principalul in sistemul democratic — garantarea tuturor libertaților individuale —, asteptăm acum concesiunile pe care bătrâna democrație si mai ales cu totul speciala „democrație româneasca", ințelege să le facă timpurilor noui.

România de mâine se va clădi pe realităti, nu pe fictiuni si va cere colaborarea tuturor forțelor vii ale neamului. Colaborarea imlică intâlnirea iar pentru a ne intâlni, să mergem unii către altii!

Cei ce vor sta pe poziția adoptată acum 15 ani, admirându-și in oglindă perfecțiunea, vor rămâne pe dinafară.

(Insemnări)

Regãsiri

Privită în ansamblul ei, așa cum se prezintă astăzi — desarticulată de războiul ce n'a rezolvat nici una din problemele în numele cărora s'a deslănțuit, înveninată de exalațiile unei păci incestuos concepută și avortată apoi la o cotitură de drum cu pretenții istorice- societatea contemporană (cea românească din exil, inclusă) este incapabilá să ne ofere vreun fapt ori vreun gest vrednic de înregistrat. Ruptă și proectată în afara câmpului magnetic, ea n'a isbutit încă să-și fixeze un punct de orientare și continuă deci să pivoteze în jurul acelorași concepții și preocupări, ce-au fost protestate și de istorie și de cel mai elementar bun simț.

In parte însă, observată și urmarită prin unitățile sale conștiente, suntem îndreptățiți să spunem că pe zi ce trece se conturează și se afirma o luare de poziție care dă ton și colorit sănătos celor mai importante sectoare și manifestări de viață: curajul umilinței demonstrat printr-o sinceră recunoaștere a greșelilor comise de om față de însăși esența sa.

Dacă ne apropiem de eroii unora din cărțile mai nou apărute în Europa și Nord-America și dacă urmărim firul unor predici elevate, vedem cum, speriat de monstruoasele forme sub care s'au cristalizat și s'au impus câteva din concluziile obținute prin împerecherea unor premize siluite, omul zilelor noastre — mai întâi învins și a b i a apoi convins de limitele sale — începe să-și dea seama de inferioara calitate a materialului pus la baza eșuatelor tentative. Descoperit și rănit în ceeace crezuse că-i era mai de valoare — în inteligența sa — se vede obligat să-și constate falimentul și să-l declare public. Și, ca prim indiciu despre existența vindecătorului curaj amintit, nu se mai joacă de-a infailibilitatea și nici nu-și mai permite costisitoarele jonglerii cu înțelepciuni și definiții ce s'au dovedit că nu pot rezista nici măcar trecătoarelor presiuni de anotimp economic sau politic, necum să se mai înfrunte cu istoria.

„Homo humanus sprijininduse când pe "zoon politikon", când pe animalul rațional" (Paul Costin Deleanu — L'humanisme, une philosophie imposible — conf. "Centre Roumain de Recherches", Paris) nu mai este considerat ca o perfecțiune în jurul căreia gravitează Universul. „Iși face apariția o nouă viziune, care, pe un drum paradoxal și tragic, precedează contradicțiile interne ale umanismului în sensul formulei: Omul, „animal de dragoste".

Acest om nou, abia eșit de sub dărâmăturile templului în care, antrenat fiind de gânduri viclene, a vrut să fie Dumnezeu, refuză să se mai încredințeze unicamente ajutorului omenesc și, pe calea întoarsă a convalescențelor interioare, ostenește înspre țărmurele în lumina căruia își va recupera demnitatea. Smulgându-se din nebuloasa masselor desaxate, servindu-se de arme și practici pe care, înșelat, le crezuse ruginite și demodate, acest om al grelelor răspântii va pune capăt bâiguielilor și va deschide poarta incomodelor întrebări și revizuiri de conștiință. Intrăm în zodia fecundată de „duhul marilor rupturi" anunțată de Ion Moța, și cine nu vrea să moară de „moartea cea fără de înviere" sesizată și respinsă, cu prețul sângelui și a vieții, de Corneliu Codreanu, va trebui, fără cea mai mică întârziere și împotriva oricărui fel de orgoliu, să ancoreze în dragoste. De-aici, din acest punct de regăsire și integrală refacere, omul se va îndrepta din nou înspre semenul său, nu împins de egoism și nici cu gânduri ascunse, ci atras de iubirea fratelui care-l va întâmpina cu inima deschisă.

Numai sub acest semn, al dragostei, se va pune capăt mincinosului „prin noi înșine" în climatul căruia „îndemnați să ieșim de sub autoritatea Tatălui, am intrat robi unei caricaturi de om cene-a obligat să păzim și să hrănim o turmă de porci". (Padre Lombardi, pred. Catedrala Buenos Aires) Si din centru, cum ni s'a spus că o să fim, am ajuns o periferie murdară; iar din semănători și înmulțitori de frumuseți, am fost transformați îm gunoiul de îngrășare a celor mai otrăvitoare ciuperci. Tit „prin noi înșine" moașele cu diplome obținute la școala materialismului, au adus pe lume o serie de făpturi care au confundat libertatea cu libertinajul și, fără busolă, vrând să afle un vag universalism, s'au înglodat într-un confuz și abject cosmopolitism. Călăuziți de gânduri ce-au sărit peste etapele fireștilor gestații, aceștia și-au cultivat individualismul până la extrem, apoi, obosiți, și-au luat concediu fără termen dela orice fel de activitate și s'au descărcat de răspunderi anulându-se în colectivism.

Suntem la răscruci de adânci tranformări și se necesită înalte și nobile pasiuni. Fiecare dintre noi este liber să se orienteze după soare ori, cum ne este construoția, după fosforescența cadavrelor intrate în putrefacție. Suntem liberi să ne pierdem pentru totdeauna sau să ne regăsim, dar să nu uităm c atitudinile pe care le-am aruncat in cumpăna istoriei apasă și în cumpăna de dincolo de veac.

TOADER IORAS

INDEPENDENT de COMITET

A.S.R. Principesa Ileana desfășoară o admirabilă activitate propagandistică în Statele Unite.

Alteța Sa, a pronunțat în diverse centre culturale și universitare americane, numeroase conferințe asupra dramei românești, întâlnind peste tot cel mai viu interes al suditorului.

Contractul a fost semnat pentru 33 de conferințe pe tot teritoriul Statelor Unite. Ii aducem respectuase felicitări și urări să poată continua, neobosită, opera pozitivă începută cu atât entuziasm.

CRIZA ELITELOR

De o importanță primordială în reconstruirea statului și restructurarea vieții naționale românești este pentru noi — problema elitelor conducătoare. Nimic bun și temeinic nu se va putea zidi mâine, dacă neamul românesc nu va avea în fruntea lui oameni capabili să conceapă și să realizeze, cu pricepere, cinste și energie, noua așezare a țării. Va fi nevoie de o elită din sânul căreia să se recruteze acești oameni.

"Dacă a existat de facto o aristocrație românească întemeiată pe un drept public cert, ea a încetat de a exista deodată cu anul 1700, deodată cu căderea domniei naționale. Aristocrația, cu independența ei de caracter, cu curajul ei, ale cărei privilegii consistau în datorii către țară mai grele de cum alții aveau a le purta" ...(Eminescu, Scr. Polit. vol. II).

De atunci și până astăzi Românii au mai avut oameni mari, dar nu au avut o elită care să asigure continuitatea acestora. După Unirea cea Mare din 1918 ritmul dispariției ultimilor resturi ale elitei românești s'a accentuat.

Fenomenul dispariției elitei este dealtfel general în toate țările numite "democratice". Vechile clase conducătoare au fost măcinate pretutindeni. Conducători improvizați, rupți în mod vădit de tradițiile naționale, sau uneori en totul străini de neamul pe care îl conduceau, au dus și duc omenirea la ruină.

Nu vrem să studiem în cadrul acestei însemnări problema elitelor în general. De altfel toate exemplele istorice din trecutul nostru ca și cele din viața de azi a altor neamuri nu se potrivesc cu felul cum se va pune mâine neamului românesc, problema. Neamul românesc va suferi în acelaș timp de lipsa elementelor de conducere imediată pe planul politic-administrativ, și tehnic-economic cât și de lipsa mult mai gravă a unei elite capabilă să îl dirijeze cu siguranță pe nouile căi ce va trebui să descopere.

In țară toata clasa conducătoare românească de ieri este în curs de a fi fizic "lichidată". Puținii cari vor supraviețui închisorilor mizeriei și torturilor morale, vor reprezenta doar biete epave umane, fără elan creator, fără putere de muncă și lipsite de cadrul social economic din care își trăgeau forțele. Unii din ei se vor fi ridicat poate sufletește la mari înălțimi, pe linia credinței religioase și a dragostei de țară, dar puțini vor putea radia în afară experienta lor spirituală, oricât de bogată ar fi.

Nu ne putem pune speranțele nici în lumea emigrației românești. Emigrația este numeric extrem de redusă din nefericire, iar calitatea ei ne-o arată meschinăria luptelor pentru "partid", pentru șefii, sau pentru... stăpânirea "fondurilor". Acei ce se socotesc — ei pe ei — conducătorii de mâine ai neamului românesc, se caracterizează prin servilism față de viitorii aliați, prin lipsă completă de activitate constructivă proprie, și printr'o structură sufletească care-i obligă să trăiasca îndreptați exclusiv spre trecut.

Nu e de mirare că sunt așa cum sunt. Mai ales de la 1930 încoace, selecția elementelor de conducere a Statului s'a făcut deandoaselea. Oamenii cei mai lipsiți de caracter, mai slugarnici, cei mai lipsiți de orice fel de scrupule, au fost selecționați pentru posturile înalte. Și aceasta nu numai în politică și administrație, dar și în armată, în biserică, în școală.

Sunt fără îndoială și oameni de mare calitate în emigrație, dar cei ce se pretind conducători, sunt — ca tip spiritual — identici celor ce căutau să-și asigure cariera politică intrigând la Sublima Poartă aspirând, ca supremă glorie, să sărute papucul Sultanului; identici celor ce erau fericiți când le acorda audiența cel al treilea secretar al celui de-al doilea șef de cabinet al nu știu cărui Consilier Aulic al lui Franz Iosif; acelora cari "mureau pentru Franța" dar nu pentru România în cel dinâiu războiu mondial; sunt cei cari între cele două războaie se visau "mari Europeni", cu riscul de a nu mai fi români, dar sărutau mâna însângerată a lui Carol al II-lea și erau onorați să ia ceaiul la regala sa amantă. Sunt aceiași cari în timp ce ne murea fala tineretului în războiul de liberare a Basarabiei și de stăvilire a valurilor asiatice, se mândreau făcând spionaj pentru inamic, aceiași cari la 23 August 1944 s'au grăbit să trădeze supralicitând, — fără nici o grijă de urmările pentru Țară și Neam ale actului lor — numai ca nu cumva să le ia alții înainte, aceiași cari nu știau ce platitudini să mai facă pentru a

(Urmare Pag. 7.)

Cuvântul Prietenilor

Interviewul Dmnului General P. A. del VALLE

El lt. General P. A. del Valle del Cuerpo de Infantería de Marino de los Estados Unidos, heroe de Guadalcanal, Guan, Pavuvu, Okinawa y de la campaña de Italia, dos citaciones Presidenciales por sus servicios en Guadalcanal y Okinawa, portador de las principales condecoraciones de guerra de Estados Unidos y extranjeras, nos hace el honor de contestar las preguntas de "Insemnari".

1) Usted, mi General, que ha tomado personalmente una parte tan destacada en la pasada guerra, considera que el estado actual en el cual más de cien millones de europeos viven bajo una dictadura comunista soviética, puede ser la base de una paz duradera?

—Imposible. El mundo cristiano tiene que despertarse y darse cuenta del hecho que el así dicho "comunismo", es en realidad el Anti-Cristo. La paz con el Anti-Ciristo ni es posible, ni es deseable. Ceder, apacigüar, suavizar; todas medidas que indiquen falta de fuerza, de fe, y de confianza en la victoria moral y espiritual, nos perjudican en vez de ayudarnos.

2) En que cree Usted que se pueden fundar la esperanzas de estos pueblos para recobrar sus libertades perdidas?

—Todos los pueblos, para recobrar sus libertades, tienen que resucitar su fe cristiana. Esa es la base esencial de una lucha que tendrá que resultar en la derrota del materialismo con las fuerzas espirituales del Cristo.

3) Cree usted que es un deber moral que pesará en la historia, para las grandes potencias, de no dejar consolidarse la actual situación? Y que medios cree Vd. que se deberán emplear para devolver la libertad a los pueblos oprimidos?

—Las grandes potencias tienen un deber moral de luchar para devolver la libertad a los pueblos oprimidos. Pero primero tienen el deber de derrotar dentro de sus propios países, las fuerzas del Anti-Cristo materialista. Si no lo hacen, perderán ellas mismas sus libertades.

4) Cree Vd. que para sentar las bases de una era de paz justa y constructiva los sistemas hoy vigentes en las viejas democracias, tendrá que evolucionar en ciertos sentidos, rejuvenecer o bien les considera Vd. suficientes e inatacables?

—Yo, no considero que exista ninguna "democracia". Mi entendimiento es que esto fué un experimento en una de las ciudades-estado de la Grecia antigüa en la cual el "demos" influía directamente en el gobierno. Desconozco otros gobiernos que el de mi patria, Estados Unidos de América. Allí tuvimos una república bajo una constitución modelo que todavía funciona a pesar de todo lo que sus enemigos han hecho para destrozarla. En principio, el "demos" en una república influye en su gobierno indirectamente, por medio de sus representantes.

El concepto de nuestra repúbliica fué, y sigue siendo, fundamentalmente un concepto cristiano y sus libertades individuales son idénticas con los preceptos cristianos. Una vez que logremos en nuestro país la restauración completa de los preceptos cristianos de gobierno, tendremos tal fuerza moral y espiritual que lograremos hacer mucho más hacia establecer una paz justa y constructiva en el mundo que con todos los dóllares y todas las bombas atómicas concebibles.

5) En el actual estado de cosas en el mundo, cree Vd. que conviene mantener alejados, o buscar la colaboración de los millones de elementos nacionalistas de todos los países europeos, que —aun si han combatido contra Rusia— no se han hecho culpables de crímenes y delitos y que todavía en muchos casos son tratados como ex-ennemies?

—Todo lo contrario. Hay que atraer de todos modos a los asidichos "nacionalistas" que hoy sufren exilio y prisión (como el difunto Petain, por exemplo), pues son estos los verdaderos patriotas sin los cuales no pueden ser reconquistados sus países. Son ellos los jefes que llevan la vanguardia cristiana en contra del Anti-Cristo materialista que se ha apoderado de la patria y ha hecho esclavos de los ciudadanos. Estos patriotas han sufrido, y con el sufrimiento han experimentado un renacimiento espiritual que casi nunca viene a los que nunca han sufrido. Y repito — los valores espirituales son la base de la libertad cristiana que buscamos restablecer.

6) Cómo aprecia Vd., en caso de guerra, la eficencia de las quintas columnas nacionalistas y de las unidades militares que se podrían organizar con los nacionalistas dispersados por los países libres?

—Hablando como técnico, como un militar de carrera, opino que sin los nacionalistas sería imposible establecer quintas columnas efectivas detrás de la cortina de hierro. Quien más que ellos estarían dispuestos a sacrificar todo — la vida si fuera necesario — para liberar sus patrias?

7) Quiere Vd., por medio de nuestra revista nacionalista, formular un mensaje a los rumanos — isla de latinidad en medio de un mar eslavo — esclavisados aún más que otros pueblos por la tiranía moscovita?

—Mi mensaje a los rumanos, hoy esclavizados por el Anti-Cristo "Tened fe. Cristo sufrio en la cruz. Los cristianos sufrieron martirios en tiempos romanes. Dios nos manda estas pruebas para llevar a cabo sus divinos propositos. Pero el Dios que sacrificó a su Hijo por nosotros no nos abandonará. Tened fe y espeiranza yi Dios les dará las fuerzas necesarias para sus pruebas. En el espíritu cristiano inmortal se fundirán los esfuerzos del Anti-Cristo. La hora de su liberación se acerca. Tened fe".

P. A. del VALLE

(CRIZA ELITELOR)

(Continuare din pag. 4.)

intra în grațiile Kremlinului; cari ofereau mese somptuase, generalilor ruși ale căror trupe jefuiau tara; aceiași cari caută azi să cucerească "exclusiv" zâmbetele (și dolarii!) americanilor, oferind orice bun al neamului — de care nu pot dispune — și făcând orice intrigă, cât de mârșavă, împotriva altor Români ce cred că le-ar sta în cale. O asemenea elită selecționată **"a rebours"** (ca să-i vorbim pe limba ei!) nu poate fi elita de mâine a neamului românesc și nu poate furniza nici măcar elementele de conducere administrativă de care țara va avea nevoie.

Problema elitelor apare deci, deosebit de grea.

Și oricât ar fi de deplină lipsa unei elite naționale, și a elementelor de conducere tehnică, imediată, a funcțiunilor sale normale, viața națională va cere mâine conducătorilor ei mult mai mult decât în alte vremi. Le va cere să rezolve probleme grele, cu totul excepționale în viața unui popor. Nu vor trebui soluționate numai cele deosebit de grele de **refacere** — adică de reclădire, cum ar fi, a bunurilor materiale și a instituțiilor distruse — ceiace va cere din partea celor chemați să le facă față, o mare capacitate de organizare și o energie excepțională, deci calități de conducători, de șefi, dar și problemele infinit mai gingașe, de **restructurare** — adică de așezare pe noui temelii, după noui norme, într'o nouă alcătuire — a întregei vieți naționale, Pentru aceste probleme nu mai ajung calitățile de administratori și organizatori, ci e nevoie de gânditori și de creatori, desinteresati, capabili de dăruire.

De unde se pot recruta elementele menite să constituie viitoarea elită a natiunei?

Din tineret. Din acel tineret care fie în țară, fie în afara ei nu s'a spurcat de păcatele pângăritoare de suflet, care va fi reușit să treacă toate încercările, deși a lăsat în urmă, mii și sute de mii de camarazi morți pe câmpurile de luptă, în închisori, în lagăre. Elita viitoare se va recruta dintre feciorii unor curate familii țărănești, dintre coborâtorii neamurilor de răzeși, de moșneni și de mazili, dintre copii familiilor de preoti și învățători, dintre vlăstarele burgheziei și ale pseudo-burgheziei noastre funcționărești, dintre urmașii săraci în avere dar bogați la suflet ai vechilor boieri și domni, de pretutindeni, neamul românesc va face o nouă alegere a celor de credință, a celor curați, a celor viteji, a celor harnici, a celor înțelepți, a celor vrednici.

Din ei se va naște o nouă elită națională care-și va hotărî încetul cu încetul legile ei, legi aspre, necruțătoare față de ai ei, dar înțelegătoare și îngăduitoare față de ceilalți.

Cât va dura procesul de închegare a unei noui elite?

Poate foarte mult!...

Dar este sigur că ceasul nașterei acesteia va cădea în vremea noastră și multe din calitățile ei viitoare vor fi determinate acum, în ceasul nașterei.

Sufletul, mintea, energia, conducătorilor de mâine a țării liberate vor fi hotărâtoare pentru viața neamului nostru vreme de veacuri!

Grigore Manoilescu

DOUĂ PĂRERI

Guvernatorul Earl Warren din California (posibil candidat al republicanilor pentru postul de Președinte) a spus între altele, într'un discurs pronunțat la San Francisco: "Națiunile unite constitue cea mai mare speranța pentru pacea lumii. Trebue să ajutăm pe prietenii noștri din lumea liberă pentru a se întări și pentru a se putea apăra contra unei posibile agresiuni, în măsura în care aceasta are o relațune cu securitatea propiei noastre Americi.

La Cleveland cu prilejul unei conferințe de presă, senatorul Taft a spus. "Un războiu nu trebue întreprins după cum nu trebue acceptat riscul lui, decât pentru a apăra libertatea Americii".

(Din "Life")

pământul țării noastre geme...

Sunt totuși Sărbători

In Octombire s'a sărbătorit ziua armatei "României Predate Rusilor". Generalul Colonel Bodnăraș a fost inaintat la gradul de General de Armată — desigur pentru exceptionalele calităti militare dovedite in cursul ultimilor opt ani când a sărit direct dela locotenent dezertor la General. Și mai sunt atâția care au plecat de acolo, crezând că in RPR nu mai punteau face "carieră".

Luna prieteniei

Dela 6 Octombrie la 6 Noembrie, s'a sărbătorit luna prieteniei româno-sovietice cu o serie de festivităti in care bineințeles a fost o intrecere in a se "tămâia" genialitatea și generozitatea marelui Stalin.

Si pentru ca toată suflarea românească să se bucure și veselească s'au ințețit areștările de burjui.

Moții Iancului

Aflăm din "Nation Roumaine" că la sfârșitul lui Iulie s'a produs in Tara Moților o răscoală la care au participat cam 34.000 oameni.

Regimul progresist anulase Moților drepturile invirtutea cărora puteau circula si vinde in toata tara, cu scutire de impozite, cunoscuta lor marfă, obiectele casnice pe care le fabrică din lemn.

Detașamentul de miliție trimis pentru a impraștia adunarea dela Bălcești a fost dezarmat și dus prizonier la Fântânele. Aflând de pățania acestora, a sosit cu avionul o delegație trimisă de Comitetul Central al Partidului comunist si prezidată de secretarul tovarășului Dej, cu scopul de a convinge pe delegații Moților că nu se poate reveni asupra măsurii guvernului și că sunt obligți să libereze detasamentul de milițieni. Drept răspuns, Moții au sechestrat si delegația comunistă, trimitând-o sub pază la Fântânele.

Guvernul, ingrijorat de proporția răscoalei a trimis tot cu avionul o nouă delegație care după lungi negocieri a trebuit să cedeze in fața dârzeniei rasculaților. Numai când li s'au dat asigurările ca un nou decret guvernamental le va recunoaște vechile drepturi, au consimțit frații Moți să pună in libertate pe prizonierii ostateci și să se intoarcă la "cași".

In timpul negocierilor se adunaseră in arropiere şi numeroase grupuri de "partizani", coborați de pe munți pentru a interveni in caz de luptă.

S.T.B. — ul e tot liberal

Este stiut că dictatura proletariatului a suprimat dreptul la grevă și că "sabotajul" clar, in cazul paralizării mijloacelor de transport, este considerat crimă și poate atrage pedeapsa cu moartea.

Totuși in lunile trecute tramvaiștii Bucureștiului (S. T. B.), care și in timpul democrației carliste și dictaturei antonesciene au dat un mare procent de arestați, schingiuiți și asasinați, fiind in majoritatea lor câștigați de... liberalism, au avut curajul să faca o grevă spectaculară, cerând marirea salariilor de mizerie si denuntând minciunile "Scânteii".

S'au facut arestări masive.

Dovezi de Popularitate

Popularitatea regimului trebue să fie in mare creștere. Numai așa se explică sosirea in RPR a unui nou detașament de vreo 2000 de politiști din Rusia care vorbesc românește si care desi lucreaza sub conducerea unui general sovietic, circulă numai imbracați in civil, urmărind orice manifestare ostilă... guvernului.

Numai oaspete?

Mareșalul Voroșiloff a asistat la manevrele care au avut loc in toamna aceasta in apropierea frontierii româno-bulgare cu participare de unități "românești" lângă cele sovietice.

Preoți progresiști

In părinteasca sa grijă pentru români, tătucul Stalin a impus noui norme de "formare a preotilor din RPR".

Pe lângă cursurile de ideologie comunistă pe care studentii nouilor Institute de Teologie trebue să le urmeze, viitorii preoți sunt obligați să mai treacă și printr'un curs de șase săptămâni de formație religioasă "progresista" și "științifică".

Producția petroliferă

In 1936, tara noastră producea 8.760.000 tone metrice de petrol. In 1950 grație tehnicienilor progresisti si a entuziasmului muncitorilor — liberați prin regimul dictaturii proletariatului de asuprirea burgheza — productia a fost de 4.000.000 tone metrice.

După Două Mii De Ani

Fiul strangulatorului **Velletri,** Octavian împăratul — laș în războaie și răzbunător în victorii, trădător de prieteni și crud în represalii — era stăpânul Occidentului pe vremea când Isus se întrupa. Bolnav și ros de cangrene morale, nu știu că se născuse Cel care, până la urmă, va spulbera ceiace el fundase.

In zadar Virgiliu — prietenul codrilor și al lacurilor liniștite — anunțase o nouă epocă, o nouă ordine, mai laică —adevărat — și mai prejos decât cea pe care urma s'o anunțe Dumnezeu-omul, dar cu mult mai nobilă și mai curată decât împărăția infernului ce se pregătea. Zadarnic, căci stăpânul Occidentului nu văzuse în cuvintele lui Virgiliu decât cel mult o fantezie silvestră și s'ar putea ca el, coruptul stăpân peste corupții servitori, să se fi crezut pe sine mântuitorul anunțat, restauratorul lui Saturn.

Dar un presentiment al naşterii lui Isus, adevăratul rege care venea să-l înlăture pe regele răului, l'a avut poate, înainte de a muri, vasalul din Iudea lui August, Irod.

Irod era un monstru, unul din cei mai perfizi monștri. El nu era Ebreu, nici Grec și nici Roman. Era un Idumeu, un barbar care se târa la picioarele celor din Roma si — - maimutărea pe Greci ca să-și asigure și mai mult domnia asupra Ebreilor. Acest om, când auzi dela Magi că s'a născut un rege din sământa lui David, s'a speriat și a dat poruncă să fie uciși toți pruncii din Betleem. Nu era la prima lui crimă.

In acea noapte cumplită, când Betleemul întra în intuneric, pe ascuns, Mama ieși din oraș cu pruncul în brațe.

(dupa Giovanni Papini)

Abia răsărită, ca să impraștie intunericul, lumina cunoștinței și-a ales drept candelă sufletul și inima unui neam ce s'a născut creștin și a aparut printre alte neamuri cu numele lui Isus pe buze: neamul românesc, sinteză rodnică și stâlp de hotar intre Occidentul imbuibat și Orientul tulbure.

S'au scurs de atunci aproape două mii de ani, dar și astăzi, ca și la naşterea Domnului și a neamului nostru, o mare parte din lume se află sub mână criminala. După ce a avut nenorucul să-și vadă copii uciși de modernul Irod Carol II, regele care, in loc să-și aplece urechea la cele spuse de oameni in care Tara se recunoștea, imprumutase metode de la stepele nevertebrate, tara noastră fu ciopartită. Si, fiindcă a cutezat să nu moară și s'a trudit să-și vindece rănile, o mână de aventurieri a lovit-o pe la spate. Neamului ce ani si ani fu stăpânit de cei fără de lege i s'a dat un stăpân fără Dumnezeu. Sunt șapte ani de când neamul nostru a fost vândut iar Stalin vorbește de pace si Churchill amintește de un diavol cu care se făcuse frate numai ca să-și salveze Imperiul ce de mult era cariat.

Ca și Maica Domnului, țara noastră se sbate să-și salveze sperantele ce i-au fost date la nasterea sa de nasterea lui Isus. Sângele nevinovat curge râuri spre Dunărea pe care, sub cnut si cu pistolul in ceafă, poporul nostru își leagă țara de împărăția morții. Inghiață lacrimile cerului pe răsturnatele frunți romanești și din oglinda apelor mușcate de ger, ochii mamelor robite iși caută pruncii in speranța pruncului Isus. Un neam ce n'a robit pe nimeni nici-odata iși sărbătorește astăzi Crăciunul plângând pe țărmurile canalului innegrite de scrumul crematoriilor ce se mișcă, pas de pas, pe urmele copiilor săi inlănțuiți.

Nu se știe exact care a fost numărul copiilor uciși de Irod, dar se știe că nimeni nu mai cântă azi in țara strangulată de indiferența vânzătorului si ucisă de securea cumpărătorului. Iar atunci, când o să vină invierea, țara noastră îi va oferi salvatorului cununa de trandafiri hrăniți de sânge curat si viorele înrourate de sperantele ce nu i-le poate ucide nici dracii, sloboziți din iad de calculele celor cari n'au știut niciodata ce insemnează "nouă azi ne-a răsărit..." cântat la o fereastră in dosul căreia se bucura copiii sărutați de mama.

Marta Vlad.

DEMOCRATIA si NOI

IN mai multe părţi ni s'au reproşat declaraţiile de ataşament la democraţie, exprimate în editorialul **"Cine suntem şi ce vrem"** din numărul nostru trecut. Prieteni şi adversari siau exprimat uimirea şi nedumerirea faţă de "îndrăsneala" nastră de a ne proclama "din onestă convingere şi fără rezerve apărătorii substanţei democratice".

Această uimire şi această nedumerire ne nedumeresc, la rândul nostru. Si ne uimesc de două ori: în măsura în care vădesc o totală necunoaştere a gândirii legionare, aşă cum dela început s'a manifestat, şi în măsura în care implică, din partea interlocutorilor nostri, pretenţiunea de a ne refuza orice drept la evoluţie, voind a ne fixa — înţepeniţi şi cristalizaţi — la doctrina pe care, cu două zeci şi cinci de ani în urmă, o mână de tineri studenţi au prefigurat-o schematic, în graba şi în focul acţiunii.

Inainte de a intra in lămurirea sensului cel are, pentru noi, democraţia, am vrea să ştim ce l e g e transcendentă, de înaltă politică şi imaculată etică, near putea interzice — în cazul ipotetic că ne-ar veni gustul să ne schimbăm părerile — de a le modifica? In virtutea căruia suveran principiu i s'ar putea prohibi, de exemplu, generalului de Gaulle — fost democrat, antigerman şi stalinafil — a se schimba, în numai trei ani de contact cu realităţile, în antidemocrat, germanofil şi anti stalinian? Raportate le ce sistem de infailibile coordonate am putea tilda de „uimitoare" avatarele politicei americane, care numan în trei ani de timp a trecut dela un antifascism sülbatec le colaborarea prietenoasă cu Franco, dela economia liberală la un dirigism invadator şi dela prorusismul delirant la un antibolşevism în sfârşit clarvăzător?

Punem întrebările de mai sus senini şi cu zâmbetul pe buze. Intr'adevăr, nu avem nevoie de argumente prin analogie, pentru a scuza **pretinsul** volte-face legionar. Pentru noi nu a fost necesar sa fim readuşi la realitate de palmele Istoriei, care a înfrânt atâtea cerbicii, spulberând atâtea utopice şi criminale iluzii. Nu în închisorile dela Văcăreşti sau la Doftana, nu în lagărele dela Vaslui, Miercurea Ciucului sau Buchenwald am descoperit gustul lebertăţii şi sensul adânc al democraţiei. Libertari şi autentic democratn, în sensul profund al noţiunii, am fost întodeauna.

Totalitarismul dela care neam reclamat — şi care, azi ca şi în trecut, continuă să fie piatra angulară a gândirii şi trăirii noastre — este un totalitarism moral: omul nou nu se reface pe jumătate. Il faci cu totul sau il laşi nefăcut. Si dacă reuşeşti să te îmbraci în haina lui, atunci te transformi în întregime, total, „absolut", cum zic gei dela „Reînarmarea morală (mişcarea de regenerare morală de la Caux, Elveţia, care pare că a entuziasmat pe Români: probă studiul publicat de directorul nostru in „Dinamica Social", urmat de un editorial în „Vestitirul" şi completat printr'un amplu comentar in „Patria", semnat de însuşi dl. Gen. Ion Gheorghe). In acest sens, totalitari erau şi Socrate, şi Stoicii, şi mai ales creştinii autentici, a căror exemplară existenţă ne-a fost dela început pildă şi îndemn.

Editorialistul nostru spunea că suntem pentru SUBSTANTA democratică. Si-şi preciza gandirea, arătând —între liniuţt— ce este, pentru noi, democraţia: suma libertăţilor individuale.

Evident, cetăţeanul depe stradă, care ne judecă după caricatura de legionar, concepută şi difuzată în opinia publică românească de aşa zişii „democraţi", se miră cum de am devenit noi, rebelii, anarhiştii, dictatorii cu cuţitul intre dinţi, cum am devenit, zic, aşa, peste noapte, „apărătorii substanţei democratice", când tocmai, timp de o generaţie, ne-am afirmat duşmani ireductibili ai democraţiei.

Nu văd contrazicerea.

Am fost şi continuăm să fim adversarii democraţiei demagogice, de bâlciu şi de tarabă, aşa cum s'a practicat la noi: cu urne furate, cu jandarmi, cu bătăi în sânge, cu generalizarea coruptiei, cu şpertul-rege şi regele-şpert, cu vânzarea Tării, cu crematoriul funcţionând doar o leacă mai domol ca astăzi. Impotriva acestei „democraţii", care continuă să sfideze pe Români din piscul Comitetului, unde s'a cocoţat, ca deobiceiu, prin fraudă, ce sentimente altele putem să încercăm decât de aversiune şi desgust? Sau poate descoperă cititorul nostru vreo comunitate de esenţă între democraţie şi „democratul" Comitet dela Washington? Să ne explice atuncea în ce măsură exprimă voinţa poporului? Cine, cum şi unde l-a ales? Cu cine se consultă? Si in numele cui vorbeşte?

A fi apărătorii substanţei democratice implică o dublă atitudine: negativă faţă de cei ce o corup, pozitivă faţă de tot ceiace o afirmă şi o consolidează.

Negativ, apărarea substanţei democratice înseamnă continuarea luptei începută încă de acum douăzeci şi cinci de ani, împotriva impostorilor şi farsorilor „democraţiei", a şefilor veroşi care nu desprinseseră din doctrina lui Locke decât corupţia epocei post-elizabetane, din discriminările lui Montesquieu decât abuzul de putere, din seraficele visări ale lui Jean Jacques decât sentimentalismul ipocrit al crocodilului îmbuibat până la indigestie, consimţind să verse, între pară şi brânză, o lacrimă perfidă pe altarul Patriei şi a nemuritoarelor principii.

In postura sa negativă democratismul nostru se va lovi deci de continuatorii tradiţiilor de corupţie si minciună, de saltimbancii falsei democraţii, pe care i-am identificat deja in arierfrenul partidelor.

Pozitiv, democratismul implică afirmarea credinţei noastre în valorile ireductibile ale libertăţii, ale spiritului de iniţiativă privată, ale individului şi al celulelor sociale cel inglobează: familia şi naţiunea.

In acest sens democratismul nostru nu prezintă nimica nou, nici revoluţionar pentru doctrina şi practica legionară: l-am observat întotdeauna. Evident, cei care nu ne cunosc decât din propaganda calomnioasă a adversarilor, continuă să ne judece după sperietoarea „cu cuţitul în dinţi". Cei care însă, obiectiv, ne au văzut la lucru, ne-au observat în felul nostru de viaţă, au avut curiozitatea să răsfoiască **„Pentru Legionari"** sau **„Circulările Căpitanului"** ori, mai recent, broşura lui Horia Sima **„Omul nou"** şi întreaga colecţie a **„Vestitorului"**, vor fi învăţat să desluşască în unitatea primordială de vieaţă legionară, o celulă democratică, în care nici o hotărîre nu se lua decât cu consultarea tuturor şi cu obţinerea asentimentului majorităţii.

De asemenea vor descoperi că marile decizii politice Căpitanul nu le.a luat niciodată inainte de a consulta Senatul legionar.

Democraţia noastră nu este utopică, artificială si absurdă, ci este o democratie realistă, autohtonă, iesită din sânul poporului nostru si adaptată nevoilor sale specifice. O democraţie in care dilema libertateegalitate se tranşează în favoarea libertăţii, iar aceia dintre libertate si ordine, in favoarea ordinei. Pentrucă numai intr'un regim de ordine se pot desvolta organic si firesc libertăţile individuale, fără a cădea in anarhism, după cum numai cu respectul libertăţii se poate realiza acel optimum de egalitate, care inseamna a atribui fiecăruia după putinţe, dupa muncă şi după merite.

Aceasta fiind pentru noi esenţa democraţiei, ne repetăm „cu onestitate şi fără rezerve" apărătorii ei. Astăzi ca şi ieri. Mâine ca şi astăzi.

LUCIAN FURDUI

REVISTA PRESEI

Incepând cu numărul viitor vom publica în mod regulat revista presei româneşti din exil.

De data aceasta, din lipsă de spaţiu, ne mărginim la două scurte menţiuni:

VATRA, Anul 1, Nr. 11

scrie: „Schimbul de reviste şi publicaţii este în Apus o normă de educaţie civilă şi democratică, indiferent de opinia politică şi de atacuri, fie ele cât de violente. E neplăcut să fim nevoiţi uneori a recurge le amici ca să împrumutăm un periodic al emigraţiei, care nouă nu ni se trimite".

B.I.R.E., Anul 4. Nr. 29

Buletinul Israeliţilor-Romano-Eleni este foarte supărat pe presa legionară. Il irită mai întaiu abundenţa ei: 5 (cinci)! organe, care apar în mod regulat, scrise cu nerv, talent şi documentare. Dar ceiace-i irită şi mai mult pe evreii fanarioţi este „furia verde", adică „propagare urei de rasă," proslăvirea asasinilor lui Iorga, etc". In sfârşit, zisul buletin termină înjuriînd întreaga generaţie naţionalistă. O decretează ca „adevarata vinovată a dezastrulu României" şi termină prin a decreta, sumar, că „legionarismul este egal cu comunismul".

In Timp și în Spațiu

Noembrie a fost luna conferintelor internaționale cu rezultate practice încă nedefinite, dacă nu chiar nule.

S'a deschis la Paris cea de a 6-a sesiune a ONU-ului, intr'o atmosferă incărcată de planuri și sugestii cu scopul de a se ajunge la destinderea internaționala și la dezarmarea progresiva.

La Cairo, miniștrii de externe a celor 7 State arabe au examinat — fără excesivă simpatie dar și fără o unitate absolută de vederi — propunerea puterilor occidentale de a se ncheia un p a c t defensiv al Orientului Mijlociu.

La Roma delegații a 12 state, reuniti in cadrul Pactului Atlantic, au expus deziderate dar... n'au rezolvat nimic.

La Strassburg, alte expuneri si deliberări in favoarea federalizării Europei dar . . . numai expuneri și deliberări.

In Corea a 5-a lună de pertractări când intrerupte când reluate, a trecut . . . cu speranta de a se ajunge la un acord — sperantă oarecum sdruncinata de noua exigentă comunistă privitoare la „retragerea treptată a tuturor trupelor străine de pe teritoriul corean".

Sângele curge in Corea, in Indochina, dincolo de cortina de fier, a inceput să picure și in Egipt, dar sutele de excelențe ale tuturor țărilor, urmate de respectivele cortegii de consilieri și secretari se plimbă din capitală in capitală epuizându-si inventivitatea in găsirea formulelor menite să salveze splendida 'pace" de care se pare că incă ne bucurăm.

Deoparte si de alta fabricile de armament și laboratoriile de războiu lucrează intr'un ritm neintrecut decât de supralicitarea formulelor de destindere si dezarmare.

In tabăra occidentală ascultăm pe generalul Eisenhower criticând incetineala persistentă, in formarea armatei Europei-deși termenii propusi nu păcătuiau prin scurtime. (Planul prevede 100 de divizii la sfârșitul anului 1954). Ascultăm pe senatorul Taft ingânând pe dl. Visinschi in afirmația că Pactul Atlantic este incompatibil cu Charta Atlanticului semnată acum 6 ani. Ascultam dramatica advertența făcută poporului englez de dl. Churchill și de Mr. Butler, ministrul său de Finanțe, advertentă care denuntă o criză economică de proporții nebănuite si care va obliga pe bătrânul Premier inversunat adversar al tuturor „dirijismelor" să aplice economiei britanice controluri si restricții de tip „fascist"-ca unică soluție de asanare.

In acest timp trebue să constatăm, cu regret, că Sovietele își pot inscrie la activ două succese ce nu trebuesc bagatelizate.

Ne referim in primul rând la sigura reușita a planului de a se intârzia sau poate chiar de a se face imposibilă participarea Germaniei in apărarea europeană. Alegerile generale si unificarea Germaniei, urmate chiar după planul celor 14 puncte formulate de dl. Adenauer, vor aduce un guvern si o majoritate parlamentară mult mai puțin propice de a fi câstigată intereselor Occidentului si mult mai inclinată spre formula lui „ohne mich" din ce in ce mai mult impărtășită.

In al doilea rând subliniem subita apropiere dintre Moscova si majoritatea statelor arabe. Egiptul, privat de petrolul britanic s'a adresat Bucurestiului și a primit imediat oferta Moscovei de a i se livra — fără intârtziere — petrol, porumb, fer si hârtie.

Dl. Mossadegh care expunând la Washington dificultățile exceptionale ale Iranului și solicitând un imprumut, era pe punctul de a-l primi, a fost refuzat in urma notei de protest britanice, care afirma ca ar considera inlesnirea făcută Persiei ca act de inamiciție din partea Statelor Unite.

Inapoiat la Teheran a și declarat că Iranul se consideră liber de avinde petrolul oricăror puteri, neinteresându-l ideologia lor si că este pe cale de a incheia un astfel de acord cu Moscova. In acelas timp un litigiu de frontieră care dura de câțiva ani s'a solutionat ca prin minune lăsând să se intrevadă un schimb total de relatii ruso-persane.

Atât in comportarea lor fată de Germania cât si in aceea fată de Statele arabe, puterile occidentale au incă timp — dar nu prea mult — să evite adâncirea și exploatarea celor două succese sovietice.

1 Decembrie 1951 R. G.

CRONICA LITERARA

„Sfintitorii de Icoane" *de Toader Ioras*

Era prin 1926, în timpul celui de ale doilea guvern Averescu. Ministrul Instrucției, un foarte doct și meticulos profesor, de formație clasică, fusese desemnat să răspundă în numele guvernului la discuția Mesajului Regal.

Discursul a fost un desastru. Cu greu disciplina de partid și presența pe banca ministerială a "premierului" a menținut în incintă un grup de deputați ce se topea văzând cu ochii. In sfârșit, aplauzele au trezit din moțăială și banca ministerială și emiciclul și au făcut să se întoarcă, grăbiți, dela bufet — pe deputații refugiați acolo.

Ministrul, orator fără talent, era un om de bun simț. Și-a dat seama că discursul său a fost plictisitor și în salonul guvernului a început să explice Generalului Averescu, care nu-l felicitase:

"Vedeți, domnule prim ministru, îmi dau seama că discursul meu n'a plăcut, a fost poate chiar obositor, d a r un discurs trebuie să fie construit conform regulelor artei oratorice. Prima condiție. . .".

Dar când să înșire condițiile, Generalul și-a pierdut răbdarea și, mângâindu-și ciocul cu un gest sec, i-a tăiat vorba:

"Domnule Ministru, eu socotesc că prima condiție a unui bun discurs este să fie ascultat!"

Mi-a revenit în minte această anecdotă in fața criticelor cărții d-lui Toader Ioraș, auzite într'o casă românească din Buenos Aires.

"De ce i-a zis roman, că nu-i construit d u p ă legile romanului?" (Dar sunt sigur că severul cititor n'ar fi fost în stare să înșire n i c i una din aceste "legi"!).

"Ba putea să pună chiar ca subtitlu "două romane", c ă c i sunt în carte două acțiuni paralele legate între ele" spuse ironic altcineva.

"Nu numai că nu e un roman, dar nici măcar o povestire, ci doar o serie de schițe scurte, concentrate, ce se perindă ca într'un film de cinematograf". — supralicită altul, fără să-și dea seama că făcea un compliment autorului.

"Si apoi atâtea scene îndrăznețe care te fac să-ți fie greu să mărturisești că l-ai cetit pe Ioraș. . . "se roși, pudică, o cuconiță.

"Si ce frază aspră, noduroasă, țărănească. . .!" — se strâmbă năsucul pudrat al unui "fost".

Bineînțeles că nu s'au epuizat numai cu acestea, criticele, drepte sau nedrepte stârnite de cartea dlui Ioraș. Dar toți mărturiseau "cu mirare" că au cetit "Sfințitorii de Icoane" într'o suflare, fără să o lase din mână.

Nu e "de mirare"! "Sfințitorii de Icoane", cu sau fără respectarea nu știu căror "legi", e o carte! Pentrucă împlinește în gradul cel mai înalt cea dintâi condiție a unei cărți: aceea de a fi cetită cu plăcere. Dar împlinește și cea de a doua calitate, și anume: ca plăcerea să fie senină, și ziditoare de suflet.

Oricât de îndrăznețe sunt uneori scenele evocate, ele nu murdăresc ci purifică, chiar când prezintă detalii crude, desgustătoare, ca în prima vizită a liceanului. . . D a r nu e totuși vorba de o carte cu "tendințe moralizatoare". E numai, o carte care gâlgâe de viață.

Nu numai personagiile de primul p a n, — Valer, Olivia, Gruia, Lucreția, Popa Turcalău, — sunt oameni vii, pe care ai impresia că i-ai intâlnit cândva în viață, că i-ai cunoscut, dar până și personagiile secundare, care nici nume n'au măcar, — Tatăl, Mătușa, Cumnatul, Sora, Jandarmul, — se mișcă toate după legile propriei l o r ființe, independent de voința și de mintea autorului. Sunt buni și sunt răi, se b u c u r ă și se chinuie, trăiesc din plin în paginele cărții, ba chiar continuă să-ți trăiască în minte și după ce ai închis cartea, continuând o viața a lor proprie.

Și aceasta nu cred că se poate spune d e s p r e personagiile de

carton ale romanelor construite după învechite reguli.

Fragmentele celor două nopți de nuntă — cea neîmplinită și cea împlinită —, ca și șirul gândurilor lui Valer câno împletește gardul de nuiele, cu mintea la feciorul ce sta să i se nască, pot figura în o r i c e antologie, alături de cele mai evocatoare și mai gingașe bucăți de proză românească.

Sunt uneori în scrisul d.lui Ioraș amănunte de o nebănuită putere de evocare. O vorbă aruncată la întâmplare, o întorsătură ciudată de frază, îți evocă un întreg peisaj sufletesc, așa cum o singură trăsătură de penel a unui mare pictor înăscut, poate să redea mai mult decât o uriașă pânză moartă, migălită, după toate regulele, de un pictor stăpân pe toate tainele meșteșugului.

"Sfințitorii de Icoane" e una dintr'acele cărți care va avea — prieteni îndrăgostiți, c u m va avea dușmani hotărâți; dar care nu poate fi cetită fără să lase urme adânci în mintea și în sufletul cetitorului.

O carte cu care nu riști să adormi cetind-o!

Criticus.

De prin lume adunate

Cetatea Vaticanului.

Papa Pius XII a declarat că ultimile descoperiri ale stiinței, inclusiv cele referitoare la energia atomică, probează că "lumea are un creator: Dumnezeu". Vorbind în fața membrilor academiei pontifice a spus că: "Transformarea materiei o r g a n i c e "cum o probează desintegrarea atomului, radioactivitatea și formarea nebuloaselor stelare, permit omului să calculeze că lumea a fost creată acum 5 ori lo milioane de ani. Sfântul Părinte a mai spus că "constanta transformare cu respectiva pierdere de energie probează promisa judecată de apoi. Papa a prezentat desintegrarea atomului "în măsura în care este binefăcătoare eforturilor pentru pace" ca un triumf.

Dixit.

Dl. Moshe Shertok, ministru de externe al Israelului consideră orice plan de a unifica și reinarma Germania ca cel mai serios obstacol pentru pace și securitate și consideră intenția celor trei Puteri Occidentale de a numi o comisie pentru studierea posibilitații unor alegeri generale în toata Germania, ca inacceptabilă moralmente și nejustificată legalmente."

(Din Buenos Aires Herald)

Cetățeanul german Franz Seliger a scris lui Stalin oferindu-se să-i indice unde a fost înmormântat Jacob Djugashvili unul din fii lui, fost prizonier în lagărul din Jegrdorf. Dl. Seliger scrie că nu voeste premiul de 1.000.000..de ruble oferit de Stalin celui care îi va indica unde se găsesc rămășițele feciorului său, ci propune, în schimbul informației, să fie puși în libertate 10.000 de prizonieri germani dintre cei ce încă se găsesc în Rusia. (La Razon, Buenos Aires.)

Ce reprezintă Japonia.

Japonia este cea mai importantă forță industrială a Orientului indepărtat. C e l e 9,5 milioane de muncitori industriali a Japoniei sunt mai importanti pentru Asia decat forta muncitorească a Ruhr-ului pentru Europa occidentală. Producția maximă anuală a ajuns la 7,9 milioane tone de oțel, 2 milioane "grosston" vapoare, 28.180 avioane si 6 bilioane yards de textile de bumbac. Posesia lor de către comunism ar hotări soarta democrației in jumătate din lume.

Această citadelă industrială este insă deosebit de vulnerabilă prin dependența ei de comerțul internațional. Afară de energia hidraulică și cărbunele de slabă calitate, pe căre le posedă, celelalte materii prime trebuesc importate.

Din aceste motive, adevărul este clar: cu China actualmente comunistă, cu India cuprinsă de boala neutralismului, o Japonie libera si sanatoasa este nu numai cea mai bună sperantă a democratiei in Asia — este probabil singura speranta.

(Din "Life")

Pace si Tratate.

"In cursul ultimelor 3865 de ani, numai 323 de ani au fost ani de pace complectă și in acest timp s'au semnat 8250 de tratate de pace" s c r i e "France-Soir" reprodus de "La Nacion".

SUB CERUL ARGENTINEI

Pentru Doamna Perón

Duminică 2 Decembrie, la biserica română-unită d i n Calle Canning s'a oficiat o rugăciune pentru insănătoșirea Doamnei Eva Perón s o ț i a președintelui Republicei Argentine.

La invitația facută de dl. Ion Marchis presedintele Comitetului bisericesc, care a luat aceasta inițitativă, au răspuns in număr neobișnuit de mare românii din Buenos Aires, dovedind prin participarea lor, sentimentele de recunoștință si afectiune ce poartă Argentinei, Generalului Perón și devotatei sale colaboratoare, doamna Eva Perón.

Grupul dela "Insemnări" transmite la rândul său "Evitei" respectuoa se și fervente urări de grabnică insănătoșire.

In seara zilei de 23 Decembrie, Mos Ajun, se organizează in saloanele bisericii româneunite din Calle Canning un pom de Crăciun și o serbare la care este invitată intreaga colectivitate română și in special puii de români din Buenos Aires.

Aflăm cu plăcere că pictorul Filip care a părăsit doar pentru câteva luni Argentina, instălându-se in Venezuela, organizează în Decembrie o expoziție. Soția domniei sale a fost angajată funcționară în consulatul argentin din Caracas.

Căsătorii

La 28 Noembrie s'a celebrat la San Juan căsătoria compatriotului nostru căpitanul de marină Liviu Cosma cu domnișoara Alicia Basualdo.

Urăm tinerilor căsătoriți toată fericirea.

Suntem informați și ne bucurăm că in curând se va deschide in centrul Capitalei, un restaurant românesc condus de câțiva simpatici compatrioti, experti in aceasta ramură de activitate.

"Cartea Pribegiei" se luptă să prezinte românilor din exil, inainte de Crăciun, trei noui volume. Vom avea această surpriză la pomul de Crăciun aunțat?

Ni se spune că revista "Cuget Românesc" din Buenos Aires pregătește pentru Crăciun un număr special, foarte variat. ..Il așteptăm cu plăcere si curiozitate.

La 23 Noembrie, la teatrul "Nacional" din Avenida Corrientes au debutat cu deosebit succes, în cadrul unui ansamblu de comedii muzicale și reviste, simpaticii artiști români: M a r g a Constantinescu, Fernanda și Piu Mironescu, a t â t de aplaudați odinioară pe scenele Bucureștilor.

Director musical al companiei este domnul Mișu Constantinescu.

UN DECES

Pe un pat de spital, fără creștineasca mângăiere, s'a stins preotul Ștefan Palaghiță. A fost înmormântat în ziua de 24 noiemvrie.

Sfârșitul său este zguduitor, atât pentru puținii prietini care-i mai avea cât și pentru acei care — dupa trist inspirata aparițte a cărții sale — îl osândiseră cu tăcerea.

Suferințele provocate de neiertătorul cancer lau chinuit cumplit. Și d o a r astfel s'ar putea explica cum, după un trecut cu totul diferit de comportarea sa din ultimii ani, discernământul nu-i mai era sinteză în măsură și alegere. Cancerul îi rodea măruntaiele, șoaptele și ura, sistematic injectate din afară, l-au dizolvat judecata, și în această prăbușire fizică și morală a scris o carte... Ce vifor pustiilor trebuie să fi bântuit ultimile clipe ale sufletului fostului legionar Palaghiță și mai a l e s sufletul preotului Ștefan!!

Și totuși, el nu putea să se prăbușească fără a zari, dincolo de stafiile ce-l asaltau, frânturi de raze ale adevărului. Mărturia puținilor prietini adevărați, precum și ultimile sale scrisori, care lămuresc o sumă de lucruri și dedesubturi, ne lasă să credem că începuse să se producă în el transformarea. Moartea însă l'a oprit dela această întoarcere folositoare memoriei sale și l'a împins dincolo, unde sufletul său va întâlni sufletul Căpitanului si a miilor de legionari uciși.

Corneliu Georgescu, Vladimir Cristi, Ion Ionică, Emil Bulbuc — pentru care ochii noștrii, toată vieața, vor frământa lacrimile durerilor — îl v o r lămuri a s u p r a adevărului disparițiilor.

Pe mormântul răposatului Ștefan Palaghiță, noi nu putem presăra flori, dar nu vom asvârli nici injurii, ci închinându-ne înaltelor vreri, rostim: Dumnezeu să-i ierte păcatele!

A. Gorănescu

MINCIUNI

Aflăm din sursă nedemnă de incredere că activul Comitet prezidat de dl. Vișoianu are speranta să vadă in curând inconate de succes demersurile făcute pentru a se recunoaște românilor liberi — de sub obedienta sa — un document de identitate cu valoare de pașaporte național.

Ordinea preferențiala stabilită pentru a benefica de acest statut personal ar fi:

1) Cei care in timpul razboiului trecut, au făcut acte de spionaj, sabotaj, sau au dezertat;

2) Cei care au colaborat activ cu regimurile comunistoide care au urmat actului istoric al capitulării (pentru a le cunoaște mai deaproape și a se convinge că "e·rele") și cari apoi au rupt cu Anișoara.

3) Cei care au colaborat mai stráns cu regimul democratic al regretatului rege Carol cel Blând.

Evident că vor fi exclusi: toți cei cari au participat la războiul de desrobirea Basarabiei, cei doveḑiți a fi avut activități anticomuniste inainte de abdicarea Regelui Mihai și cei care au avut vreun act de impotrivire contra vreuneia din persoanele ce se pot incadra intr'una din cele trei categorii de beneficiari menționați.

Vom da referințe suplimentare, când se va incepe distribuirea pașapoartelor.

Fiind pe cale de a se termina recensamántul Románilor din exil, făcut cu atáta sârguinta sub controlul reprezentanților Comitetului dlui Vișoianu si cunoscându-se numărul copiilor de români, "Comitetul" a luat patriotica decizie de a reedita — din fondurile pe nedrept discutate — o Geografie si o Istorie a Románilor, urmánd ca ambele volume să fie dăruite tuturor copiilor români din exil, de Paște. Dar nu de Paștele 1952, ci de al Cailor.

POSTA REDACTIEI

Prima corespondență primită de "Insemnări" după apariția primului număr, a fost următoarea epigramă, semnată de dl. Mircea Izverniceanu: Celor dela "Insemnări".

"Pe voi, nimeni nu vă crede.
C'aț fi sinceri democrați!
Căci, de departe se vede
Ca sunteti insemnati!

Pusi in incurcătură, am cerut imediat concursul secției epigrame, din bogata noastră redacție si aceasta ii răspunde:

Democrați, dar cu măsură
Am spus noi c'am devenit
Provocánd incurcătura
Cui credea c'am fi murit!

In acest număr, autorii desenelor: Zizi Ghenea și Eugen Biega.

La Buenos Aires

Insemnări Nr. 2 Decembrie 1951

" Insemnări " se găsește de vánzare la Buenos Aires in următoarele librării:

— Pigmalion: Corrientes 515
— Goethe: Corrientes 366
— Atlantida: Florida 643
— Frontispicio: .Río Bamba
— Mesterul Manole: Canning 1358
— Si la chioscurile:
— Alem esquina Corrientes
— San Martín esquina Diagonal
— Subteran statia Corrientes-Carlos Pellegrini.

Vom indidca in numerile viitoare, adresele depozitarilor noștri din alte tari.

Redacția "Insemnări" (Apuntes) calle Juncal 3423, Planta baja A.

Administrația: D. Nicolau, calle Zanartu 762, Dto. 1.

Trimiteri de abonamente se primesc pe adresa administrației.

Corespondenta se primește pe adresa redacției.

Artes Graficas PANNONIA
Caseros 3348 — OLIVOS.

Australia	Doll.	0.10	Canada	Doll.	0.10	Spania	Ptas.	3.—
Austria	Sch.	0.50	Elvetia	Fr.	0.30	Uruguay	Pes.	0.30
Belgia	Fr.	3.—	Franța	Fr.	25.—	U. S. A.	Doll.	0.10
Brazilia	Cruz.	2.—	Germania	DM.	0.35			
Chile	Pes.	5.—	Italia	L.	40.—	Venezuela	[illegible]	[illegible]

UN EXEMPLAR IN ARGENTINA: 1 PESO -- ABONAMENTUL ANUAL 15.— m/n.